

ת"פ 14675/02/16 - מדינת ישראל נגד מחמוד שוויקי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 14675-02-16 מדינת ישראל נ' שוויקי
בפני כבוד השופטת עינת אבמן-מולר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מחמוד שוויקי

הנאשם

הכרעת דין

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירה של מסירת ידיעה כוזבת על עבירה, בהתאם לסעיף 243 רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 1.3.15 רכש מר סמיר עביד מידי הנאשם בעסקת חליפין רכב מסוג יונדאי מודל 2001, בעל לוחית זיהוי מס' 79-790-35. עביד קיבל את צילום תעודת הזהות של הנאשם לצורך ביצוע העברת בעלות, אך טען שלא ניתן היה להשלים את העברת הבעלות ללא תעודת הזהות המקורית של הנאשם. ביום 10.3.15, מכר עביד את רכב היונדאי למר עאמר אבו עיישה. ביום 7.4.15, בשעה 16:05, או בסמוך לכך, הגיש הנאשם תלונה בתחנת המשטרה באח"מ קדם, כי הרכב אשר בבעלותו נגנב יום קודם לכן בין השעות 20:00 ל- 24:00, מרחוב עלי באבא בעיסאווייה כשרישיונות הרכב בתוכו. הנאשם הגיש תלונה במשטרה לאור העובדה שלא בוצעה העברת בעלות ברכב. במעשיו, כך על פי כתב האישום, מסר הנאשם לשוטר ידיעה על עבירה כשהוא יודע שהידיעה כוזבת.
3. בתשובתו לאישום טען הנאשם כי בזמן שמסר את התלונה במשטרה על כך שרכבו נגנב הוא לא ידע שמדובר בידיעה כוזבת. עוד נטען כי הבעלים האמיתי של הרכב היה מחמוד חליל שוויקי (עד תביעה 4), והוא זה שביקש מהנאשם להגיש את התלונה על גניבת הרכב והיה עמו בתחנת המשטרה בעת מסירת ההודעה ובחקירתו הנוספת אליה זומן (פרוטוקול מיום 2.11.17).
4. מטעם התביעה העידו השוטרים רס"ב משה חמו ורס"ר מנאר בוטרוס. בנוסף, נשמעה עדותו של מחמוד חליל שוויקי, גיסו של הנאשם, והוגשה בהסכמה עדותו של סמיר עביד, רוכש הרכב (ת/7). כן

הוגשו הודעות הנאשם במשטרה מיום 7.4.15 (ת1-ת2), הודעת העד מחמוד חליל שוויקי (ת3), הודעת הנאשם מיום 10.12.15 (ת4), דיסק שמע ותמלול אותה הודעה (ת6) וכן טופס הודעה על זכויות חשוד (ת5). מטעם ההגנה נשמעה עדותו של הנאשם.

השתלשלות האירועים

5. מחומר הראיות עולה כי ביום 7.4.15 בשעה 16:05 פנה הנאשם לתחנת אח"מ קדם במשטרה, והגיש תלונה על גניבת רכב שבבעלותו מסוג יונדאי שמספרו 7379035. הנאשם ציין בתלונתו כי ערב קודם, בתאריך 6.4.15 בשעה 20:00, היה ב"חאפלה" משפחתית והחנה את הרכב שבבעלותו ברחוב עלי באבא במרכז אל עזרייה ליד מעלה אדומים. בחצות כאשר הגיע למקום בו החנה את רכבו לא מצא אותו, וגם לאחר חיפושים באיזור לא מצא את הרכב (ת1). לאחר מספר דקות שב הנאשם וביקש לתקן את מספר לוחית הזיהוי של הרכב וציין כי המספר הנכון הוא 7979035 (ת2).

6. מספר ימים לאחר הגשת התלונה, ביום 12.4.15, פנה אדם בשם סמיר עביד (להלן: "עביד") לתחנת מעלה אדומים במשטרה וטען כי ביום 1.3.15 רכש רכב מסוג יונדאי, ל"ז 7979035, מאדם בשם מחמוד שוויקי, במסגרת עסקת חליפין, בתמורה לרכב מסוג מיצובישי וסכום נוסף של 1,000 ₪. לדבריו, במעמד העסקה קיבל צילום ת"ז של בעל הרכב על מנת להעביר בעלות בדואר. את הרכב מכר לאדם שלישי בשם עאמר אבו עישה בתאריך 10.3.15. עביד טען כי פנייתו למשטרה נעשתה לאחר ש"ביום שלישי בערב הגיע אלי מחמוד שוויקי והראה לי איזה דף שמעיד שהוא הגיש תלונה שהרכב שלו נגנב. שאלתי למה עשית את זה? התחיל לקלל אותי ואת המשטרה. ואז פניתי למשטרה". עביד נשאל האם יש לו מסמכים כלשהם המעידים כי קנה את הרכב והשיב כי יש לו צילום ת"ז של הבעלים של הרכב, את רישיון הרכב המקורי, את מפתחות הרכב וכן עדים שלא גנב את הרכב. בנוסף נשאל עביד מדוע אותו שוויקי הגיש את התלונה, ותשובתו היתה: "כי הוא רצה להחזיר את הרכב אחרי יותר מחודש אחרי שהרכב התקלקל". כאמור לעיל, הודעתו של עביד במשטרה הוגשה בהסכמה (ת7).

7. ביום 10.12.15, בעקבות תלונתו של עביד, נחקרו במשטרה הנאשם וגיסו. חקירתו של הנאשם היתה באזהרה, בחשד למסירת ידיעה כוזבת. כאן המקום לציין, כי בתלונתו של עביד נמסר שמו של מחמוד שוויקי, שזהו שמו של הנאשם, מחמוד (אימן) שוויקי (להלן: "הנאשם"), אך גם שמו של גיסו, מחמוד (חליל) שוויקי (להלן: "מחמוד חליל"). מספר הטלפון שמסר עביד למשטרה הוא מספר הטלפון של הגיס (מספר הטלפון אותו מסר גם הנאשם עצמו בעת הגשת תלונתו במשטרה).

מסירת ידיעות כוזבות

8. סעיף 243 לחוק העונשין, שכותרתו "ידיעות כוזבות", קובע בזו הלשון:

"המוסר לשוטר או למי שמוסמך להגיש תביעה פלילית, ידיעה על עבירה כשהוא יודע שהידיעה כוזבת, דינו - מאסר שלוש שנים, ואם העבירה היא פשע - מאסר חמש שנים; ואין נפקא מינה אם הוגשה תביעה פלילית בעקבות הידיעה ואם לאו".

עיקרה של העבירה בהטרדת חינו של המשטרה ובהנעת גלגלי המנגנון של המשטרה לשווא, על ידי מסירת

מידע כוזב לשלטונות בדבר ביצוע עבירה, וזאת בין שיש במידע האמור כדי להצביע על חשוד ובדרך זו לטפול עליו אשמת שווא, ובין שהחשוד נותר אלמוני וזהותו מהווה נושא לחקירת המשטרה. באשר ליסוד הנפשי, המונח "יודע" מבטא דרישה של מודעות כלפי טיב המעשה ובמיוחד כלפי התקיימותן בפועל של הנסיבות ומאפייניהן (י' קדמי **על הדין בפלייליים** (חלק שלישי, 2006), 1569-1572).

9. בענייננו, לא היתה למעשה מחלוקת על כי הנאשם הגיש ביום 7.4.15 תלונה במשטרה על גניבת רכב מסוג יונדאי שהיה רשום בבעלותו. הנאשם אישר כי הוא זה שחתום על גבי ההודעות מאותו מועד (ת/1, ת/2), ואף אם מחמוד חליל התלווה אליו לתחנת המשטרה, לא נותר ספק בעיני כי העדות נגבתה מפי הנאשם עצמו ולא מפיו של אדם אחר (ר' עדותו של השוטר משה בן חמו, בפרט בעמ' 12 שו' 18-16; ועדותו של מחמוד חליל בעמ' 15 שו' 29-19, שלטענתו בעת הגשת התלונה הוא נכח בתחנת המשטרה אך לא נשאל שאלות, אלא רק הנאשם. כן ר' דברי ב"כ הנאשם לפיהם אין טענה להתחזות - עמ' 11 שו' 8). המחלוקת בין הצדדים נסבה בעיקרה אודות השאלה האם הנאשם ידע, בעת שהגיש את התלונה, כי הידיעה שמסר בדבר גניבת הרכב היא שקרית.

גירסתו של הנאשם

10. בחקירתו במשטרה מיום 10.12.15 (ת/4, ת/6) טען הנאשם כי הוא מכר את הרכב לגיסו מחמוד חליל, וגיסו מכר לאדם שלישי (עיסאווי, הוא סמיר עביד) שלא העביר בעלות על הרכב. לטענתו, גיסו אמר לו ללכת לדווח על גניבת הרכב והוא הלך לדווח, מאחר ופחד שאותו אדם יעשה משהו עם הרכב בזמן שהרכב רשום עדיין על שמו. הנאשם אישר בחקירתו כי כאשר הגיש את תלונתו במשטרה ידע שהרכב נמכר וטען כי מחמוד חליל הוא ששלח אותו להגיש את התלונה.

11. בדיון שנערך ביום 11.7.18 עלה הנאשם לדוכן העדים, אך בחר למעשה שלא למסור גירסה לגופו של עניין. בחקירתו הראשית נשאל בתחילה הנאשם בנוגע לגילו, מצבו המשפחתי והקשר שלו לרכב היונדאי שבנדון. הנאשם ענה על שאלות אלה וטען כי הבעלים האמיתי של הרכב הוא גיסו מחמוד חליל, אך הרכב נרשם על שמו כ"טובה" למחמוד חליל בשל חובות שהיו לגיס בהוצאה לפועל. כאשר נשאל הנאשם בנוגע להגשת התלונה, בחר שלא להשיב לשאלות וטען שוב ושוב כי אינו זוכר ובהמשך אמר כי אינו מעוניין למסור גירסה. גם לאחר שהובהרו לנאשם ההשלכות העשויות להיות להתנהלותו, סרב הנאשם למסור גירסה וטען כי אינו זוכר. גם בחקירתו הנגדית לא שיתף הנאשם פעולה, ומלבד אישור פרטים טכניים כגון מספר תעודת הזהות שלו, צילום תעודת הזהות וחתימתו על גבי ההודעות שסומנו ת/1 ו-ת/2, בחר שלא להשיב עניינית על שאלות שנשאל ותשובותיו היו בעיקר "יכול להיות" או "לא יודע". התנהלות זו חזרה על עצמה גם בחקירתו החוזרת של הנאשם.

נוכח התנהלותו זו של הנאשם, ביקש סניגורו לדחות את שמיעת הסיכומים למועד אחר לצורך התייעצות עם הסניגוריה הציבורית, ובקשתו נענתה. לדיון שנקבע לשמיעת הסיכומים לא התייצב הנאשם, ובהמשך לכך הוצא כנגדו צו הבאה.

במועד הנוסף שנקבע לשמיעת הסיכומים התייצב הנאשם, ואז ביקש זה למסור גירסתו בעדות בפני בית המשפט. הנאשם טען כי מצבו הנפשי, בעטיו הוא מטופל בכדורים, השפיע על התנהלותו בדיון קודם בו בחר שלא למסור גירסה. בהחלטה שניתנה באותו מעמד, ומהטעמים שפורטו בה, נקבע כי אף שלא הוצגו ראיות

ברורות לעניין מצבו הרפואי הנטען של הנאשם, הרי בנסיבות בהן למעשה לא נשמעה גירסתו של הנאשם לגופה, יש לאפשר שמיעת עדותו של הנאשם.

12. בעדותו סיפר הנאשם כי רכב היונדאי שבנדון נרשם על שמו לבקשת גיסו (בעלה של אחותו) מחמוד חליל, מאחר ולגיס היו עיקולים, בעוד שהוא עצמו לא השתמש ברכב ואף אין לו רישיון נהיגה. בנוגע להגשת התלונה טען הנאשם, כי באחד הימים בעת שישן, התקשר אליו מחמוד חליל, אמר לו שהרכב נגנב וביקש ממנו להגיע לתחנת שלם להגיש תלונה. הנאשם טען כי רק בעת שנקרא לחקירתו השניה נודע לו שהרכב נמכר ולא נגנב. הנאשם נשאל מספר פעמים במהלך חקירתו הראשית מדוע לא אמר בחקירתו השניה שבעת הגשת התלונה לא ידע שהרכב נמכר, אך לא נשמע מפיו הסבר כלשהו. בחקירתו הנגדית טען הנאשם כי מחמוד חליל אמר לו שהרכב נגנב ושעליו להגיע למשטרה להגיש תלונה, אך כמעט באותה נשימה טען כי הגיש את התלונה לאחר שמחמוד חליל שכנע אותו להגיש את התלונה בשל החשש שהקונה יעשה עבירות תנועה בעוד הרכב רשום עדיין על שמו.

13. הנה כי כן, בחקירתו במשטרה מיום 10.12.15 הודה הנאשם כי בעת הגשת התלונה ביום 7.4.15 ידע שהרכב נמכר ואף פרט בפני החוקר את המניע להגשת תלונתו השקרית - החשש שהקונה יעשה "משהו" עם הרכב בזמן שהרכב עדיין רשום על שמו. בחינת החקירה במשטרה (לרבות הקלטת החקירה) מעלה כי הנאשם הבין במה הוא נחשד, השיב תשובות ענייניות, הסביר את השתלשלות האירועים ואת המניע למעשה, ולשאלת החוקר אף ענה כי הוא יודע שאסור להגיש תלונה לא נכונה במשטרה. בשום שלב בחקירתו לא טען הנאשם כי לא ידע בעת שהגיש את תלונתו שהרכב נמכר ולא נגנב. טענתו זו הועלתה לראשונה בבית המשפט (לאחר שכאמור בחר בתחילה שלא לספק כל גרסה). מדובר, אם כן, בגרסה כבושה, מבלי שניתן הסבר מניח את הדעת מדוע שמר הנאשם את הדברים בלבו ולא אמר אותם כבר בחקירתו במשטרה. טענת הנאשם לעניין מצבו הנפשי, מעבר לכך שלא נתמכה באסמכתא מתאימה (בוודאי לא ביחס למועד מסירת הגרסה במשטרה), אין בה כדי להסביר מדוע הנאשם לא אמר בפשטות בחקירתו במשטרה כי לא ידע בעת הגשת התלונה שהרכב נמכר, אם אמנם היה אמת בדבר, אלא מסר גרסה סותרת אחרת. יתר על כן, אם אמנם נכונה היתה טענתו של הנאשם שנודע לו לראשונה שהרכב נמכר ולא נגנב רק בחקירתו השניה במשטרה (עמ' 47 שו' 17), תמוה כיצד זה ידע לצייין באותה חקירה את שמו של הקונה (עיסאווי, הוא עבד). לכך יש להוסיף כי צילום תעודת הזהות של הנאשם נמסר למוכר, ועל פי עדותו של מחמוד חליל בעת שנלקחה מהנאשם תעודת הזהות, הנאשם ידע על מכירת הרכב (עמ' 21 לפרוטוקול). אף הנאשם אישר בחקירתו כי ידע שמחמוד חליל צילם את תעודת הזהות, אם כי בהמשך דבריו, כאשר נשאל אם ידע שהצילום הוא לצורך המכירה, שינה מדבריו וטען כי **"יכול להיות שלקחו את תעודת הזהות מהמגירה כשאני הייתי ישן או בעבודה"** (עמ' 49 שו' 1-12). עוד יש לציין, כי תלונתו של הנאשם במשטרה על גניבת הרכב כללה פרטים רבים שכולם שקריים, שהרי אך ברור שהוא לא החנה אותו באל עזרייה ערב קודם בזמן שהיה בחאפלה משפחתית ושהרכב לא נגנב מאותו מקום, שכן הרכב היה בחזקתו של עבד מזה זמן. הנאשם לא נתן כל הסבר כיצד זה סבר באמת ובתמים שהידיעה שמסר אינה שקרית כאשר כל כולה פרטים שקריים בנוגע למעשיו שלו בלילה שקדם להגשת התלונה.

הנה כי כן, הפרטים שמסר הנאשם בחקירתו במשטרה והגיונם הפנימי, כמו גם התאמתם המלאה לדברים שמסר מחמוד חליל בחקירתו מאותו מועד (על כך ר' להלן) וליתר הראיות, מלמדים על אמיתות דבריו במשטרה בחקירתו מיום 10.12.15, כאשר בנסיבות שפורטו, על רקע הסתירות הרבות והעדר הסבר מניח את הדעת

לכבישת העדות, אין ליתן אמון בגירסתו המאוחרת של הנאשם.

עדויות של מחמוד חליל

14. עדותו של מחמוד חליל בבית המשפט היתה רצופת סתירות והתאפיינה בעיקר בחוסר עקביות. הגירסה שמסר בתחילה מחמוד חליל בעדותו בבית המשפט סתרה את דבריו בהודעה שנגבתה ממנו במשטרה, ולפיכך הוכרז במהלך עדותו כעד עויין. בהמשך, ונוכח סתירה בפרטים מהותיים ובהתקיים יתר התנאים הקבועים בסעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, התקבלה הודעתו של מחמוד חליל במשטרה כראיה (ת/3). בהמשך חקירתו שב העד וסתר את עצמו והעלה לסירוגין גירסאות נוגדות בכל הנוגע לשאלה אם ידע הנאשם כי הרכב נמכר ולא נגנב בעת שהגיש את התלונה במשטרה.

15. כך, בחקירתו במשטרה מיום 10.12.15 (ת/3) טען מחמוד חליל כי הרכב שייך לו אך רשום על שם גיסו, הנאשם. לטענתו, מכר את הרכב לעביד ומסר לעביד צילום ת"ז של הנאשם על מנת שיוכל להעביר בעלות, אלא שעביד לא העביר בעלות "ובגלל זה אני אמרתי לגיסי שהוא לא רצה להעביר את זה, אז גיסי הלך למשטרה ואני הלכתי איתו, והגיש תלונה שהרכב נגנב" (ת/3, שו' 5-6). מחמוד חליל נשאל האם הנאשם ידע שהרכב לא נגנב אלא נמכר והשיב: "כן הוא ידע, אבל הוא הגיש תלונה שהרכב נגנב כי פחד שהקונה יעשה משהו עם הרכב ויסבך אותו", וכאשר נשאל מנין הוא יודע שהנאשם ידע שהרכב נמכר ולא נגנב, השיב: "אני אמרתי לו את זה לפני הגשת התלונה" (ת/3, שו' 12-15). הנה כי כן, על פי עדותו של מחמוד חליל במשטרה, הנאשם ידע שהרכב נמכר קודם להגשת התלונה במשטרה.

16. בבית המשפט טען בתחילה מחמוד חליל כי לא אמר לנאשם שהרכב נמכר אלא אמר לו שהרכב נגנב וביקש ממנו להגיש תלונה במשטרה על גניבתו. בהמשך עדותו ולאחר שהוכרז כעד עויין והותרה חקירתו הנגדית, אישר העד את נכונות הדברים שאמר במשטרה, ובין היתר שאמר לנאשם שהוא מוכר את הרכב לאחר שלקח ממנו את העתק תעודת הזהות שלו, וכן שלפני הגשת התלונה הנאשם ידע שהרכב נמכר ולא נגנב. מחמוד חליל אף הוסיף ואמר כך: "**בכניסה לתחנה אמרתי לו שאני מכרתי את הרכב, רציתי לעשות העברה והוא לא רצה לעשות העברת בעלות ולכן גיש תלונה על זה שהרכב נגנב**" (עמ' 16 לפרוטוקול, שו' 1-19). בחקירתו הנגדית שב מחמוד חליל וטען כי לפני הגשת התלונה במשטרה הנאשם לא ידע שהרכב נמכר. מחמוד חליל אישר כי הרעיון לדווח על גניבת הרכב היה שלו וטען כי הנאשם רק עשה מה שהוא אמר לו לעשות ובעת שמסר את התלונה חשב שהרכב נגנב. ואולם, בהמשך הדברים ובמענה לשאלת בית המשפט האם לגירסתו הנאשם ידע או לא ידע שהרכב נמכר, השיב העד "**הוא ידע שכן הרכב נמכר ושאני לקחתי גם את הצילום של הת"ז שלו כדי שנעשה העברת בעלות וזה לא נעשה**". בהמשך אמר "נתתי לסמיר את צילום הת"ז כדי שיעשה העברה, לא עשה, אחרי שבוע משהו כזה לא עשה העברה ובגלל שהיתה תקופה של בעיות ברכבים עם המשטרה אמרתי למחמוד [הנאשם - ע.א.] **תבוא תודיע שהרכב נגנב... אני התקשרתי אליו ואמרתי לו שיבוא אלי ליד השער של התחנה כי נגנב הרכב, כדי שלא תהיה בעיה ואז יסתבך**", וכאשר נשאל אם הנאשם ידע שהרכב נמכר כאשר לקח ממנו את תעודת הזהות, השיב: "**נכון. הוא יודע שהרכב נמכר. סמיר עשה לי בעיות**" (עמ' 21 שו' 10-25).

17. לאחר בחינת העדויות, מצאתי כי יש להעדיף את אמרתו של מחמוד חליל במשטרה על פני עדותו בבית המשפט. בעדותו במשטרה טען העד בבירור ובפשטות כי הנאשם ידע שהרכב נמכר ולא נגנב וכי דיווח על גניבתו בשל החשש שישתבך עקב אי העברת הבעלות ברכב. גירסה זו שבה ואומתה בחקירתו בבית המשפט. אמנם, כפי שפורט לעיל, העד טען לסירוגין כי הנאשם לא ידע שהרכב נמכר, אך דברים אלה יש לקרוא על רקע רצונו שלא לסבך את הנאשם, שהוא בן משפחתו, ופעל לדבריו בהתאם להנחיותי: **"אני רוצה לקצר לכם, בקשר למחמוד, אין לו שום קשר לסיפור הזה, כי כל מה שאני אמרתי לו, הוא היה עושה כי אני הייתי הבעלים של הרכב"**.

סיכום ביניים

18. בחקירתו במשטרה ב-10.12.15 הודה הנאשם כי בעת מסירת התלונוה ידע שהרכב נמכר ולא נגנב ושהמידע שמסר היה שקרי. בבית המשפט חזר בו הנאשם מדבריו אלה והעלה גירסה חדשה וסותרת, לפיה לא ידע בעת הגשת התלונוה שהרכב נמכר. בהתאם לפירוט שלעיל, יש להעדיף את גירסתו המוקדמת של הנאשם. גירסה זו נתמכת בהודעתו של מחמוד חליל במשטרה וגם בדבריו מפורשים שאמר בעדותו בבית המשפט, אף שבעדותו זו ניסה לגונן על הנאשם.

19. נוכח כל האמור יש לקבוע כי בעת שהנאשם מסר את תלונוה במשטרה ידע שאין אמת בדבריו ושהרכב נמכר ולא נגנב בנסיבות שתוארו על ידו.

הגנה מן הצדק

20. הנאשם העלה שורה של טענות המבקשות להחיל על עניינו את דוקטרינת ההגנה מן הצדק, הן בנוגע למחדלי חקירה והן באשר לאכיפה בדרנית.

21. בסיכומי טען ב"כ הנאשם לשורה של מחדלי חקירה, אשר קיפחו לטענתו את הגנתו של הנאשם, ובין היתר מנה את אלה: אי ביצוע פעולות חקירה כלשהן מאז אפריל 2015 (מועד מסירת תלונוה של עביד) ועד דצמבר 2015 (מועד חקירת הנאשם ומחמוד חליל); אי חקירת מחמוד חליל באזהרה לאחר שעלה מעדותו של עביד שהוא ביצע עבירה; אי זימון לחקירה של סוחר המכוניות אליו מכר עביד את הרכב; ואי קבלת ייעוץ מעורך דין בחקירה.

22. הלכה היא כי לא כל מחדל בחקירה מוביל לזיכויו של הנאשם ועל בית המשפט לבחון בכל מקרה ומקרה האם היה במחדל שנתגלה כדי לקפח את הגנתו של הנאשם ולהקשות באופן מהותי על יכולתו להוכיח את גרסתו ולהתמודד עם חומר הראיות הקיים נגדו, והכל תוך התייחסות לראיות שהוצגו כמכלול (ע"פ 4204/07 סויסה נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים; 23.10.08)). במקרה שלפנינו, לא ניתן הסבר מדוע חקירת הנאשם וניסו בוצעה בחלוף 8 חודשים ממועד הגשת התלונוה (ר' עדותו של החוקר רס"ר מנאר בוטרס בעמ' 26 שו' 15-18) ומדוע הגיס, מחמוד חליל לא נחקר באזהרה, אלא שלא מצאתי כי היה באלה כדי לקפח את הגנתו של הנאשם. לגבי זימונו לחקירה של סוחר המכוניות שקנה מעביד, איני רואה כיצד היה בכך כדי להועיל לחקירה בכלל ולהגנתו של הנאשם בפרט. גם הטענה הנוספת בדבר זכות

ההיוועצות דינה להידחות. ב"כ הנאשם טען בסיכומיו כי הנאשם לא קיבל ייעוץ מעורך דין ולו היה מקבל ייעוץ הדברים היו נראים אחרת, וכן נטען (אם כי בחצי פה) כי הנאשם לא הבין מהי זכות ההיוועצות. השאלה אותה יש לבחון אינה האם הנאשם קיבל בפועל ייעוץ מעורך דין קודם לחקירתו ומהן ההשלכות של אי קבלת ייעוץ על הגנתו, אלא האם הנאשם הועמד על זכותו להיוועץ בעורך דין קודם לחקירתו. על שאלה אחרונה זו יש להשיב בחיוב. בפתח חקירתו הוזהר הנאשם כדין ונאמר לו מפורשות כי יש לו זכות לדבר עם עורך דין. הנאשם נשאל בנוסף אם הוא רוצה לדבר עם עורך דין או שרוצה להתחיל בחקירה ותשובתו היתה: **"תתחיל בחקירה"** (ר' תמליל החקירה - ת/6). בנוסף על כך, הנאשם הוחתם על "טופס הודעה על זכויות חשד טרם חקירה", שרשום גם בשפתו (ערבית), בו פורטה זכותו להיוועץ בעורך דין לפני החקירה וזכותו להיוועץ בסניגור ציבורי אם זכאי לכך לפי החוק (ת/5). לא מצאתי בסיס לטענה לפיה הנאשם לא הבין כי זכותו להיוועץ עם עורך דין. הדברים הובהרו לנאשם בשפתו ובאופן ברור ופשוט, הן בכתב והן בעל פה. בנסיבות אלה, בהן החוקר יידע את הנאשם מפורשות בדבר זכותו להיוועץ בסניגור קודם לחקירתו והנאשם בחר שלא לעשות כן, דין הטענה בעניין זה להידחות.

23. טענה נוספת שהועלתה עניינה אכיפה בדרנית, בכך שגיסו של הנאשם, מחמוד חליל, לא הועמד לדין אף שמחומר הראיות עולה שהוא זה שלח את הנאשם להגיש את התלונה השקרית. המאשימה טענה בתשובה, כי אף אם הגיס הנחה את הנאשם להגיש את התלונה, אין בכך כדי להפחית מחלקו של הנאשם במעשה, שעשה זאת כדי להגן על האינטרס שלו עצמו בהיותו רשום כבעל הרכב. כן נטען כי פנייתו של הגיס לנאשם ובקשתו ממנו להגיש את התלונה אינם עולים כדי שידול, וכן כי המידע לפיו הגיס הנחה את הנאשם להגיש את התלונה עלה לראשונה בבית המשפט, במועד בו הוצא תמלול הודעת הנאשם, ולא עמד בפני המאשימה מלכתחילה בעת הגשת כתב האישום. המאשימה טענה בנוסף כי אם יוכח או ייקבע שיש במעשיו של הגיס משום שידול, עוד פתוחה בפניה הדרך להגיש כתב אישום כנגדו.

24. לצורך בחינתה של הטענה בדבר אכיפה בדרנית, יש להידרש לשאלה, האם פעלה הרשות, בהימנעה מהגשת כתב אישום נגד גורם זה או אחר, ממניעים ענייניים או על יסוד שיקולים זרים ושרירותיים (ר', למשל, ע"פ 2681/15 **בן שטרית נ' מדינת ישראל** (14.2.16); ע"פ 6162/16 **תופיק דלו נ' מדינת ישראל** (4.2.18)). בענייננו, אף אם אניח שניתן היה להגיע למסקנה שונה בעניין העמדתו לדין של מחמוד חליל נוכח הקביעה שהוא זה שהגה את הרעיון והנחה את הנאשם להגיש את התלונה, הרי שעמדתה של המאשימה לעניין ההבחנה בין השניים, נוכח התשתית העובדתית השונה וחלקו של כל אחד במעשה, היא בהחלט אפשרית ולגיטימית, ובכל מקרה לא מצאתי כי המאשימה פעלה ממניעים פסולים או משרירות גרידא, או שבניהול ההליך בעניינו של הנאשם היתה פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות המצדיקה את ביטולו של ההליך או את זיכויו של הנאשם מחמת הגנה מן הצדק.

סוף דבר

25. על יסוד כל האמור, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה של "ידיעות כוזבות", לפי סעיף 243 רישא לחוק העונשין.

ניתנה היום, י"ח טבת תשע"ט, 26 דצמבר 2018, במעמד הצדדים